

Ivan Stěpanovič Mirenkov

***05. 06. 1924 Nikolajevka**
†28. 09. 2010 Minsk

Držitel nejvyššího vyznamenání SSSR
Hrdina Sovětského Svazu

Čestný občan obce Starovičky

Ivan Stěpanovič Mirenkov - životopis

Narodil se 5. června 1924 v rodině ruského rolníka v obci Nikolajevka – dnes Krasněnský, ve Smolenské oblasti. Ve svých 16 letech, po ukončení školy nastoupil do zaměstnání, dne 24. března 1942 byl povolán do řad Rudé armády. *,,Nejprve jsem sloužil jako rozvědčík, poddůstojník. Událost, která zanechala v mém životě největší dojem byl první boj, který jsem svedl v červnu roku 1942. Od října roku 1942 do 24. března 1943 jsem byl zařazen v sestavě průzkumného pluku, kde jsme provedli tři úspěšné strategické průzkumy, za které jsem byl vyznamenán třemi vládními vyznamenáními. Během těchto bojů jsem byl zraněn, což si vyžádalo i pobyt v nemocnici.“*

Následovala služba v divizní rozvědce, průzkum na řece Dněpru a nakonec tankové vojsko. V únoru 1944 byl Mirenkov odvelen do tankového učiliště v Rybinsku v Jaroslavské oblasti. Zde, po absolvování výcviku získal hodnost podporučíka a krátce nato odejel do Nižného Tagilu do výrobního závodu, aby si převzal svůj první tank T-34, vybavený pětaosmdesátimilimetrovým kanonem a palubním číslem ,,200“. Mirenkov vzpomíná i na členy své první posádky, které si vybral ještě v Nižném Tagilu: *,,Vzpomínám si na chvíli, kdy jsem se rozhodl vzít k sobě do posádky jako zaměřovače 24-letého Izjaslava Babuškina. Říkali jsme mu ,,Sláva“. Před vojnou byl učitelem matematiky. Měl rád šachy, jevil se mě jako skromný, přemýšlivý a kamarádský. Mechanikem – řidičem se v mé posádce stal mladší seržant Vasilij Kudrjašov, osmnáctiletý chlapec ze Saratova – věčný optimista a vtipálek. Jako nabíječe jsem si vybral Anatolije Levina, člověka pevného a houževnatého (v posádce jsme mu říkali Leva). Střelcem - radistou byl Michail Marčenko – rozvážný, málomluvný a neobyčejně dobrý voják.“*

V březnu roku 1945 se Mirenkov se svou posádkou dostal na frontu. Byl jmenován velitelem čety tankového průzkumu, jako součást 240 tankového pluku, 16 mechanizované brigády, 7. mechanizovaného sboru pod velením gen. mjr. Katkova. Přestože sovětské velení nebylo příliš spokojeno s rychlostí postupu armád, frontová situace se měnila velice dynamicky. Mirenkov projel již osvobozenou Budapeští, dále Bratislavou a zamířil směrem na Jižní Moravu. V té době byl již celý 7. mechanizovaný sbor začleněn do sestavy druhého Ukrajinského frontu, aby svými jednotkami podpořil údernou sílu útočících jednotek ve směru na Brno. I.S. Mirenkov ve svých vzpomínkách uvádí, že k prvnímu ostrému střetu s nepřítelem došlo až při osvobozování Staroviček dne 15. dubna. Tankový průzkum pod jeho velením zaútočil na obranná postavení němců před Starovičkami a přinutil 3 německé tanky k ústupu. Mirenkov vyřadil z boje jedno německé dělo před vesnicí a jeho četa měla významný podíl na osvobození obce (více v kapitole ,,15. duben 1945, osvobození obce“).

Následující den po osvobození Staroviček, dne 16. dubna 1945, se I. S. Mirenkov se svou posádkou střetl s několikanásobnou přesilou německých tanků v boji o kótu č. 237.

V nelítostném boji byl Mirenkovův tank opakovaně zasažen a jeho osádka těžce zraněna. Přesto Mirenkov postupně vyřadil z boje tři německé Panthery a samohybné dělo. Těčko však bylo zcela zničeno, těžkým zraněním podlehli řidič Vasilij Kudrjašov a střelec ,,Sláva“ Babuškin. Jako jediní přeživší zůstali na bojišti velitel Mirenkov a nabíječ Alexej Levin. Ivan Stěpanovič Mirenkov byl s mnoha zraněními, s popáleninami obličeje, rukou a dalšími zdravotními problémy hospitalizován v nemocnici v Senici. Zde se také dozvěděl, že za boj u Staroviček byl navržen na nejvyšší vyznamenání Hrdina Sovětského Svazu (více v kapitole ,,Tanková bitva u Staroviček“).

Vlevo: Nejvyšší vyznamenání SSSR - Zlatá hvězda Hrdiny Sovětského Svazu

Po vyléčení zranění a ukončení bojů na západě (tzn. v Evropě), byl I. S. Mirenkov odvelen na Dálný východ, kde se účastnil bojů v rusko-japonské válce. Prameny uvádí, že již koncem roku 1946 byl velitelem tankové roty na Dálném východě. Po ukončení tohoto konfliktu následovala mírová služba.

Celý profesní život I. S. Mirenkova byl svázán s armádou, ve které strávil téměř 33 let. Prošel řadou velitelských a štábních funkcí, dosáhl hodnosti plukovníka. Ve válce byl třikrát zraněn, jeho bojová činnost byla oceněna vládou SSSR celkem 17 vyznamenáními. Za osvobození Československa obdržel nejvyšší vyznamenání Hrdiny Sovětského svazu. V roce 1975 byl jmenován Čestným občanem obce Starovičky.

Ivan Stěpanovič Mirenkov zemřel 28. září r. 2010 ve věku 86 let.

Ivan Stěpanovič Mirenkov a Starovičky - jak to všechno začalo

Poprvé se Ivan Stěpanovič Mirenkov dostal do Staroviček na sklonku druhé světové války, při osvobozování obce. Osádka jeho tanku jako první vstoupila na území obce a podílela se významně na osvobození Staroviček. Především zásluhou pana učitele Krejčího se obyvatelé Staroviček dozvěděli, že existuje ,,nějaký Mirenkov". V roce 1960 přinesl tehdejší ředitel místní školy Oldřich Krejčí do školy frontové noviny Suvorovskij natisk, které dostal v roce 1945 od rudoarmějce na brněnském nádraží. V novinách byl článek nazvaný Jeden proti čtyřem, ve kterém byla popsána tanková bitva u Staroviček.

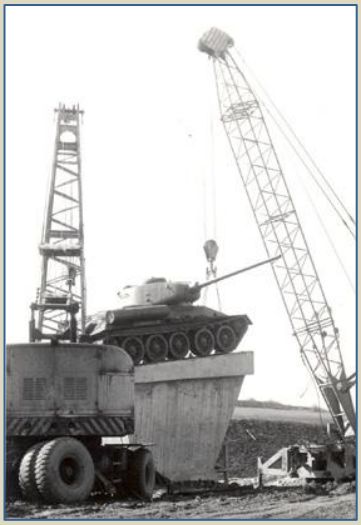
Na počátku let sedmdesátých se o válečné události u Staroviček začali zajímat vojáci z vojenského útvaru ve Vyškově, kteří pátrali po stopách tehdejších bojů. Společně se školními dětmi ze Staroviček začali pátrat po I.S. Mirenkovovi. Za pomoci tehdejšího velvyslanectví SSSR se akce zdařila a tak v roce 1973 putoval první český dopis do Minsku a s ním i pozvání k návštěvě. Pan Mirenkov byl překvapen. Do té doby vůbec netušil, že existuje svědectví v podobě novinového článku o tankové bitvě, kterou svedl se svými druhy na konci války. Odpověděl, že by se na místa bojů rád znovu podíval. A v roce 1975 přijel do Staroviček poprvé i se svou ženou Innou Georgievnou.

ОДИН
ПРОТИВ ЧЕТЫРЕХ

Frontové noviny

V té době již bylo rozhodnuto o vybudování Památníku tankové bitvy. Představitelé tehdejší politické garnitury zaštítili celou akci a tak se oslavy 30. Výročí osvobození a následné slavnostní odhalení památníku za přítomnosti pana Mirenkova, staly velkou událostí nejen pro obyvatele Staroviček, ale celého břeclavského okresu.

Výstavba památníku na jaře r. 1975 (foto M. Smutný, archiv ZT)

Od roku 1975, kdy I.S. Mirenkov navštívil Starovičky poprvé, se vždy rád vracel. Obdržel titul Čestný občan obce Starovičky, stal se i čestným členem místního JZD. Málokdo ví, že i díky němu se podařilo vybudovat místní kulturní dům. Pan Mirenkov byl často zván do domácností, navštívil nejeden sklípek místních vinařů, stal se kmotříčkem několika starovičských dětí. Byl ve Starovičkách vždy vítaným hostem. A také on byl velice rád, když mohl doma v Minsku přivítat přátele z Československa.

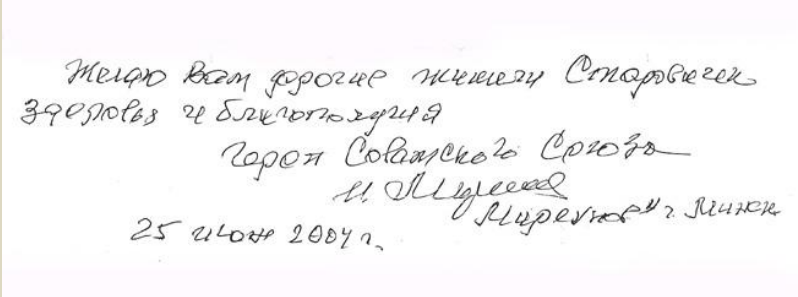

Slavnostní odhalení Památníku tankové bitvy u Staroviček se uskutečnilo 20. dubna 1975, za přítomnosti přímého účastníka bojů plk. I. S. Mirenkova
(foto Martin Kadrnka a Milan Smutný, archiv ZT)

V roce 2004 navštívil I.S. Mirenkov Starovičky naposled. Přestože to byla návštěva nečekaná a překvapivá, bylo to jako obvykle velice milé a srdečné setkání s přáteli. Hosté navštívili Památník obětí druhé světové války v místním parku, prohlédli si obec a poslední zastavení bylo u Památníku tankové bitvy. Při této příležitosti napsal Ivan Stěpanovič Mirenkov pozdrav všem obyvatelům Staroviček, se závěrečným přáním: *„Přeji Vám drazí obyvatelé Staroviček zdraví a blahobyt.“*

„Dne 28. září 2010 zemřel Hrdina Sovětského svazu Ivan Stěpanovič Mirenkov“.

Tato krátká zpráva psaná azbukou se před časem objevila v mailové poště obecního úřadu. Odešel hrdina a přitom velice skromný člověk, s přátelským vztahem k obyvatelům Staroviček.

Ivan Stěpanovič Mirenkov
je pohřben na Východním – Moskevském hřbitově v Minsku, část 27
(foto Andrej Baranovskij, archiv Jarek Procingr a MMG Hustopeče)

Oslavy Dne vítězství – Minsk, květen 2010
Jedna z posledních fotografií Ivana Stěpanoviče Mirenkova (v první řadě, třetí zprava) na setkání válečných veteránů s mládeží
(archiv Jarek Procingr)

Použité prameny a literatura:

www.tankfront.ru

Trněný Zdeněk: Starovičky, historie a současnost, Gloria 2005

Vzpomínky, korespondence I. S. Mirenkova (archiv ZT)

Zdeněk Trněný